ході зміни умов і ситуацій ефективно розв'язувати завдання виховання та освіти [1].

Сучасні інноваційні технології служать накопичувачем досягнень цінного довіду педагогічної науки і традиційної практики, досягнень соціального прогресу, плодів гуманізації і демократії в суспільстві. За допомогою проведення нетрадиційного зайняття можна розширити кругозір, знання та здібності студентів. Якщо здобувачам освіти не передавати знання в готовому вигляді, а ставити перед ними проблему з вирішення певних завдань, використовуючи елементи інновацій, то в результаті цього ми виховуємо креативних громадян, розвиваємо їхню самостійність [3].

Результатом упровадження інноваційних технологій в навчання є суттєве розширення сектору самостійної навчальної роботи, що дозволяє ефективно використати переваги дистанційних форм навчання.

Список використаної літератури

1. Натеса М. Інноваційні технології навчання в закладах професійної освіти. *Професійна освіта в умовах сталого розвитку*: зб. матеріалів І міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2016. С. 214–219.

2. Нікуліна А. С. та ін. Інноваційні педагогічні технології навчання професії: монографія. Донецьк, 2005. 385 с.

3. Паржницький В. В. Інноваційні педагогічні технології та шляхи впровадження їх у навчальний процес ПТНЗ. *Професійно-технічна освіта: інноваційний досвід, перспективи:* наук.-метод. зб. Київ, 2005. С. 63–70.

Газука Тетяна Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та безпеки життєдіяльності
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ЗАСТОСУВАННЯ КОУЧИНГУ ЯК ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

У загальному значенні поняття «коучинг» в перекладі з англійської означає «процес, під час якого людина або група людей навчаються й одержують навички, необхідні для їхньої підтримки».

Саме по собі поняття «коучинг» далеко не нове, раніше його розглядали як репетиторство, потім воно поширилось на спортивний напрям як тренерство. Дещо пізніше це поняття перейшло на означення певної діяльності, пов'язаної з наставництвом, інструктуванням і консультуванням. Можливості використання прийомів та технік коучингу в

освітньому процесі трансформували останній у сучасну освітню технологію. Проблемам використання коучингу в освітніх цілях присвятили свої наукові розробки як вітчизняні, так і зарубіжні вчені.

На заході проблемою коучингу в контексті освіти на сучасному етапі займаються як окремі дослідники-практики – А. Браун, Дж. Джеймсон, К. Колетт, так і соціальні інституції – як, наприклад, Національний Коледж Шкільного Лідерства Великобританії (The National College for Leadership of Schools and Children's Services) та Лондонський Міський Інститут Профспілок (The City and Guilds of London Institute). В Україні проблематика коучингової технології порушена в працях С. Романова, О. Нежинська, В. Тименко та інших учених.

Не випадково, зважаючи на студентоцентричне спрямування навчання, високу ефективність коучингу як сучасної технології, яка створює умови для розвитку потенціалу людей і команд, задля досягнення заздалегідь узгоджених цілей та докорінної зміни моделей поведінки, що приводить до розкриття внутрішнього потенціалу особистості [2], Стандартом вищої освіти України у підготовці магістрів з галузі знань 01 – Освіта / Педагогіка спеціальності 015. Професійна освіта (за спеціалізаціями) серед методів, методик та технологій рекомендовано використання технологій коучингу [4].

Коучинг як освітня технологія має всі можливості для розкриття внутрішнього потенціалу особистості студента, а також розвиток особистості через делегування відповідальності й досягнення високого рівня відповідальності та її усвідомлення у всіх учасників коучингу [1]. Головною і важливою для професійної діяльності перевагою застосування коучингу є швидке навчання «без відриву від роботи», причому цей процес надає почуття радості та задоволення. [2]

У професійній підготовці майбутніх педагогів з використанням технології коучингу важливо дотримуватися базових його принципів: кожен студент має великий потенціал і має набагато більше внутрішніх здібностей, ніж ті, які він проявляє; у здобувача освіти вже є всі необхідні ресурси для досягнення успіху; фокусування на сильні сторони; навчання на успішних прикладах, а не на помилках; орієнтир не на проблему, а на вирішення; прийняття, відкритість і довіра – ключ до взаємодії; спрямованість: із сьогодення в майбутнє; «ні» оцінкам і порадам; усі відповіді всередині людини – вона себе оцінює сама; легкість і позитив [1].

Для того щоб коучиг відбувся якісно, необхідно врахувати умови його проведення: повна зосередженість на визначеній меті (як зі сторони викладача, так і студента); розуміння того, що в коучингу немає покарання і ми не боїмся помилятися.

Отже, у контексті розуміння сутності коучингу, слід усвідомити, що коучинг – це діяльність, яка відбувається спільно з ким-небудь, а не по відношенню до кого-небудь. [1 с.25].

Ефективним методом коучингової технології є сутнісні запитання так званих «сильних запитань». Таким чином, у підготовці до заняття з використанням коучингу важливо розробити запитання, які б були споріднені з майбутньою професійною діяльністю та спрямовані формування професійної компетентності майбутнього педагога професійного навчання:

- здатність нести персональну відповідальність за результати прийняття професійних рішень;
- здатність до комунікації у межах професійної діяльності;
- здатність ефективно управляти робочим часом;
- здатність виявляти лідерські якості;
- здатність виконувати звичні професійні дії ефективнішим способом
- здатність діяти в нестандартних ситуаціях;
- здатність працювати в команді;
- здатність запобігати конфліктним ситуаціям;
- здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися [3].

Постановці та вирішенню означених питань можуть сприяти й інші освітні технології, які в комплексі із технологією коучингу дадуть максимальний ефект.

Список використаної літератури

1. Нежинська О. О., Тименко В. М. Основи коучингу: навчальний посібник. Київ; Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. 220 с.
2. Поберезська Г. Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ. *Технологія і техніка друкарства*. 4 (58). С. 99–107. URL: https://doi.org/10.20535/2077-7264.4(58).2017.126891
3. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання» https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/109-1182_pedagog_profesijnogo_navcanna.pdf
4. Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка, спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf

Геращенко Неля Миколаївна,
старший викладач фахових дисциплін
ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського НПУ ім. О. Довженка»